

وَعَنْ أَيِّ هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَرَجَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ذَاتَ يَوْمٍ أَوْ لَيْلَةً، فَإِذَا هُوَ بِأَبِي بَكْرٍ وَعُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا، فَقَالَ: «مَا أَحْرَجَكُمَا مِنْ بُيوْتِكُمَا هَذِهِ السَّاعَةُ؟» قَالَا: الْجُوعُ يَا رَسُولَ اللَّهِ، قَالَ: «وَأَنَا، وَالَّذِي تُفْسِي بِيَدِهِ؛ لَأَحْرَجَنِي الَّذِي أَحْرَجَكُمَا، قُومُوا»، فَقَامُوا مَعَهُ، فَأَتَى رَجُلًا مِنَ الْأَنْصَارِ، فَإِذَا هُوَ لَيْسَ فِي بَيْتِهِ، فَلَمَّا رَأَتُهُ الْمَرْأَةُ قَالَتْ: مَرْحَبًا وَأَهْلًا. فَقَالَ لَهَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَيْنَ فُلَانُ؟» قَالَتْ: ذَهَبَ يَسْتَعْذِبُ لَنَا الْمَاءَ، إِذْ جَاءَ الْأَنْصَارِيُّ، فَنَظَرَ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَصَاحِبِيهِ، ثُمَّ قَالَ: الْحَمْدُ لِلَّهِ، مَا أَحَدُ الْيَوْمِ أَكْرَمَ أَصْيَافًا مِنِّي. فَانْطَلَقَ فَجَاءُهُمْ بِعِذْقٍ فِيهِ بُسْرٌ وَقُرْبٌ وَرُطْبٌ، فَقَالَ: كُلُوا، وَأَحَدَ الْمُدْيَةَ، فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِيَّاكَ وَالْحَلُوبَ» فَذَبَحَ لَهُمْ، فَأَكَلُوا مِنَ الشَّاةِ وَمِنْ ذَلِكَ الْعِذْقِ وَشَرَبُوا، فَلَمَّا أَنْ شَبَّعُوا وَرَأُوا قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لِأَبِي بَكْرٍ وَعُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا: «وَالَّذِي تُفْسِي بِيَدِهِ؛ لَتُسَأَلُنَّ عَنْ هَذَا النَّعِيمِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، أَحْرَجَكُمْ مِنْ بُيوْتِكُمُ الْجُوعُ، ثُمَّ مَمْ تَرْجِعُونَ حَتَّى أَصَابَكُمْ هَذَا النَّعِيمُ». رَوَاهُ مُسْلِمٌ [2038].

قُوْهُا: «يَسْتَعْذِبُ» أَيْ: يَطْلُبُ الْمَاءَ الْعَذْبَ، وَهُوَ الطَّيِّبُ. وَ«الْعِذْقُ» بِكَسْرِ الْعَينِ وَإِسْكَانِ الدَّالِ الْمُعْجَمَةِ، وَهُوَ الْكِبَاسُ: وَهِيَ الْعَصْنُ، وَ«الْمُدْيَةُ» بِضمِّ الْمِيمِ وَكَسْرِهَا: هِيَ السِّكِّينُ، وَ«الْحَلُوبُ» ذَاتُ اللَّبَنِ.

وَالسُّؤَالُ عَنْ هَذَا النَّعِيمِ سُؤَالٌ تَعْدِيدِ النَّعِيمِ، لَا سُؤَالٌ تَوْبِيخٌ وَتَعْذِيبٌ، وَاللَّهُ أَعْلَمُ، وَهَذَا الْأَنْصَارِيُّ الَّذِي أَتَوْهُ هُوَ: أَبُو الْهَيْثَمِ بْنُ التَّسِّهَانِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، كَذَا جَاءَ مُبَيَّنًا فِي رِوَايَةِ التَّرْمِذِيِّ وَغَيْرِهِ [ت]

Абу Хурайра розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам бир куни [ёки бир кеча] чиқиб, қарасалар, Абу Бакр билан Умар ўтиришган экан. У зот: «Шу пайтда уйингиздан чиқишига нима мажбур қилди?» дедилар. «Очлик, эй Аллоҳнинг Расули!» дейишиди. У зот: «Жоним қўлида бўлган Зотга қасамки, мени ҳам чиқишига сизларни мажбур қилган нарса мажбур қилди. Туинглар!» дедилар. Улар у зот билан бирга туришиди. У зот ансорлардан бир кишиникига борган эдилар, у уйида эмас экан. Унинг аёли у зотни кўриб, «Марҳабо! Хуш келибсиз!» деди. Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам унга: «Фалончи қани?» дедилар. У: «Бизга totli сув олиб келгани кетди», деди. Шу пайт анзорий келиб қолди-да, Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламни ва у зотнинг икки саҳобасини кўриб, «Аллоҳга ҳамдлар бўлсин! Бугун мендан кўра баобрў меҳмони бор одам йўқ!» деди. У тез бориб, ғўра, қуриган ва янги хурмоли шода келтирди-да: «Мана шундан енглар», деди. У (кўй сўйиш учун қўлига) пичоқни олган эди, Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам унга: «Совлиқни сўйиб қўйма», дедилар. У уларга (кўй) сўйди. Кўйдан ҳам, ўша шодадан ҳам ейишиди, ичишиди. Улар тўйиб, чанқоқлари қонгач, Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам Абу Бакр ва Умарга: «Жоним қўлида бўлган Зотга қасамки, қиёмат куни бу неъмат ҳақида албатта сўраласиз. Сизларни уйларингиздан очлик чиқарган эди, сўнг мана шу неъматга эришиб қайтдингиз», дедилар.

И мом Муслим ривояти.

Бу ерда неъматлардан сўроқ қилиниши танбех ва азоблаш учун бўлган сўроқ эмас, балки, неъматларни сонини билиш бўлган сўроқдир. Валлоҳу аълам!

Меҳмон қилган анзорийнинг исми Абул Ҳайсам ибн Тайихон розияллоҳу анҳудир. И мом Термизий ва бошқаларнинг ривоятидаги келганига биноат келтирилди.

Манба: hadis.islom.uz

